

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry kiittää luonnoksen ensimmäisessä pykälässä mainittua toiminta-ajatusta, eli "Viraston toiminta-ajatuksena on toimia asiakaslähtöisesti, poikkihallinnollisesti ja moniammatillista asiantuntemusta hyödyntäen." Kulttuurin toimintaedellytykset ovat luonteeltaan moniammatillisia ja erityisesti kulttuuritapahtumien toimijoilla on monenkirjavia kokemuksia AVI:n kanssa eli yhteistyötä ei ole koettu asiakaslähtöiseksi. On hienoa, jos tähän tulee muutos ja alan toimijoiden näkökulmat, osaaminen, asiantuntemus ja tavoitteet otetaan uuden viraston toiminnassa lähtökohdaksi.

Kulttuuri toimialana on luonnollisesti elinvoimapolitiikan ytimessä, koska se on alueiden elinvoimapolitiikan kannalta niitä asioita, jotka tosiaan ovat alueen omissa käsissä: kulttuurin avulla

voidaan vahvistaa alueen vetovoimaa ja pitovoimaa. Suotuisat olosuhteet monenlaisille kulttuuritoimijoille sujuvine lupaprosesseineen ovat tässä yksi tärkeä tekijä.

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry toteaa, että monialaisen uuden viraston yhdeksi tehtäväksi on pykälässä 15 todettu peruspalvelujen saatavuuden arviointi myös kulttuurin osalta. Kirjastojen lisäksi tähän kuuluu myös laki kuntien kulttuuritoiminnasta, joka on vaativa ja velvoittava, eivätkä kaikki kunnat tällä hetkellä täytä sen vaatimuksia. Hyvä tiedonkeruuseen perustuva mittari tästä on THL:n TEAviisari, joka mittaa kuntien hyvinvointia ja terveyttä edistävää kulttuuritoimintaa. Mittari osoittaa valtakunnallista eriarvoisuutta ja paikoittain mittavia puutteita. Olisi syytä käynnistää uuden viraston perustamisen yhteydessä erikseen työ siitä, miten virasto kulttuurin osalta arvioi sitä, miten kunnat toteuttavat lakia kuntien kulttuuritoiminnasta. Kulttuuri tosiaan on kunnallinen peruspalvelu. Olisi hyvä, että virastolla olisi tähän tehtävään sekä rakenne, prosessi, tavoitteet että mittarit, jotka nousisivat laista kuntien kulttuuritoiminnasta.

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Monialaisen elinvoimakeskuksen tavoite tukee kulttuuri- ja taidealan kykyä ja pyrkimyksiä: kukoistava kulttuurielämä, elävä kulttuuriperintö ja kasvava luova teollisuus tuovat kasvua ja työpaikkoja, mutta myös vahvistavat koko yhteisön veto- ja pitovoimaa. Monipuolinen kulttuurielämä vetää puoleensa matkailijoita, ja houkuttelee alueelle myös nuoria aikuisia ja perheitä, joiden toiveisiin nykyään kuuluu työpaikan lisäksi myös vapaa-ajan mahdollisuudet.

Luovan teollisuuden osalta on hyvä todeta, että Suomessa sen ytimessä ovat pienyritykset, joiden houkuttelu alueelle vaativaa toimivaa luovan alan ekosysteemiä. VTT:n tuoreen tutkimuksen mukaan luovien alojen liikevaihto oli toissavuonna noin 14 miljardia euroa. Se syntyi pitkälti yli 130 000 pienyrityksen ja yksinyrittäjän verkostoissa.

Kokemuksemme mukaan luovien alojen yrittäjät eivät ole aina saaneet ELY-keskuksilta kaikkein osaavinta palvelua. Tämä on yksi kehittämiskohde, joka voisi auttaa alueen yrityksiä kasvamaan: vahvistamaan ansaintaansa, yrityskuntoaan ja työllistävyyttään. Luovilla aloilla on erityispiirteitä,

joiden takia Anne Brunilan johtama työryhmä esitti luovien alojen alueellista osaamiskeskusten synnyttämistä. Elinvoimakeskuksiin kannattaa luoda rakenne, joiden yhteydessä kerättäisiin yhteen luovien alojen yrityksiä neuvovia palveluita.

Elinvoimakeskuksen monialaisuutta kannattaa hyödyttää poikkihallinnollisen yhteistyön lisäämiseksi, joka tällä hetkellä ei ole kauttaaltaan järjestelmämme supervoima. Esimerkiksi kulttuurisen kotouttamisen toimintamallit ovat toimivia ja edullisia, mutta niiden käyttö edelleen Suomessa pistemäistä, eikä strategista, joten sen sirpaleisuus heikentää vaikuttavuutta. Olisi siis järkevää, että esimerkiksi kotouttamistehtävän osalta elinvoimakeskus myös kykenisi hyödyntämään kulttuurin osalta kertyvää osaamistaan.

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

Esitämme, että nyö- ja elinkeinoministeriö laatimaan strategia-asiakirjaan tullaan kirjaamaan strategiseksi tavoitteeksi elinvoimaa vahvistava kulttuurielämä ja luovien alojen yritysten kasvu.

Luku 3 Kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Kulttuuri on olennainen osa elinvoimapolitiikkaa ja myös kunnallinen peruspalvelu, jonka saatavuutta on arvioitava.

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry